

NOTAT

6. september 2024
2024-157

Bilag 3.2: Oplæg til overgangsordning

Formål

Bilaget uddyber sekretariatets oplæg til en overgangsfinansiering til klyngeorganisationerne. Overgangsordningen anbefales som led i genbehandlingen af Klyngeprogram 2025-2028.

Baggrund

Med en annullering og genannoncering af Klyngeprogram 2025-2028 kan bestyrelsen tidligst træffe beslutning om fordeling af midler på bestyrelsesmødet den 8. maj 2025, da ansøgerne skal have tid til at tilpasse deres ansøgninger og sekretariatet skal behandle disse. Dette efterlader klyngeorganisationerne uden en stor del af deres finansiering i første halvår 2025. Dette skaber et væsentligt pres på klyngernes likviditet og egenkapital og rummer risiko for utilsigtede konsekvenser for organisationerne, som bestyrelsen kan medvirke til at reducere. Sekretariatet anbefaler på denne baggrund, at bestyrelsen yder klyngeorganisationerne en overgangsfinansiering på op til i alt 58 mio. kr. af de decentrale erhvervsfremmemidler, som allerede er afsat til finansiering af klyngeindsatsen i 2024.

Sekretariatet anbefaler, at bestyrelsen lægger følgende tre principper til grund for overgangsfinansieringen, som bestyrelsen kan drøfte:

1. Sømløs overgang i opgaveoverdragelsen
2. Kontinuitet i klyngeindsatsen
3. Flexibilitet og forenkling

Løsning

Ad 1) Sømløs overgang i opgaveoverdragelsen

Det er et væsentligt hensyn, at ændringerne implementeres så sømløst som muligt for de påvirkede parter. Sekretariatet lægger derfor op til, at bestyrelsen tilbyder klyngerne en overgangsfinansiering for at reducere gener og risici for klyngerne og deres medlemmer. Overgangsordningen foreslås at indeholde en ekstraordinær direkte tildeling til de udpegede klynger, der har ansøgt den annullerede annoncering. Tildelingen skal understøtte videreførelse af klyngernes kerneopgave gennem støtte til deres økonomi og centrale aktiviteter i 2025. Alternativet til en direkte tildeling vil være åben annoncering, hvilket er både tids- og ressourcemæssigt krævende for klyngerne og ikke understøtter princippet om sømløs overgang.

ERHVERVSSTYRELSEN

Vejlsøvej 29
8600 Silkeborg

Tlf. 35 29 17 00
CVR-nr 10 15 08 17
E-post deb@erst.dk
www.erst.dk

ERHVERVSMINISTERIET

12 af de 13 aktuelt udpegede klynger har søgt om finansiering for perioden 2025-2028. Den udpegede klynge for animation, spil og film, Vision Denmark, har ikke søgt. Vision Denmark har oplyst, at foreningen bag ikke ønsker at fortsætte som erhvervsklynge efter årets udgang, men alene som forening. Af disse årsager vurderes det ikke relevant at tilbyde Vision Denmark en overgangsfinansiering. Der er derudover modtaget ansøgning fra én aktør, der ikke allerede er udpeget (BlueLogTech Alliance), men som søger som ny klynge for logistisk og maritim teknologi. Der er ikke hjemmel til at tilbyde denne aktør overgangsfinansiering, da udpegning er en forudsætning for at modtage støtte til klyngeaktiviteter, jf. Lov om erhvervsfremme og bestyrelsens strategi. Modsat øvrige ansøgere er BlueLogTech Alliance desuden ikke blevet vurderet i en foregående ansøgningsproces, hvilket øger risikoen ved at tildele midler direkte uden faglig kvalitets sikring i en overgangsordning.

Efter aftale med forpersonen er sekretariatet allerede i dialog med ansøgerne om annulleringen og arbejder på at indhente viden om ønsker til en mulig overgangsfinansiering. Giver det anledning til at ændre forhold i ordningen, fremlægges disse på mødet.

Ad 2) Kontinuitet i klyngeindsatsen

Sekretariatet anbefaler, at overgangsfinansieringens økonomiske omfang fastlægges ud fra et hensyn til at afbøde de væsentligste negative konsekvenser ved at udskyde udmøntningen af det samlede klyngeprogram. Det gælder i forhold til klyngernes økonomi, hvor klyngerne kan være nødsaget til at gennemføre organisations- og økonomitilpasninger. Det gælder derudover for klyngens virksomhedsrettede aktiviteter, som kan blive udskudt eller aflyst, hvorfor SMV'erne ikke oplever relevante tilbud fra klyngerne i perioden. Endeligt kan der opstå negative konsekvenser ift. inddragelsen af videninstitutioner i klyngeindsatsen, idet videninstitutionerne i høj grad er afhængig af den tilførte finansiering for at kunne indgå i virksomhedssamarbejder.

Konkret lægges der derfor op til at udmønte op til 58 mio. kr. af de 86 mio. kr. decentrale erhvervsfremmemidler, der allerede var afsat til klyngeprogrammet i 2024. Det foreslås, at klyngerne tildeles en andel af de samlede 58 mio. kr., der svarer til deres ansøgte andel af det samlede ansøgte beløb i alt hos Uddannelses- og Forskningsministeriet og Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse. Dette skal sikre, at overgangsordningen for hver klynge – ud fra en overordnet betragtning – bliver proportionel med det aktivitetsniveau, som klyngerne forventede at igangsætte i 2025, idet det dog ikke kan udelukkes, at nogle klynger desuagtet vil have behov for tilpasning.

Beløbet for en klynge kan blive mindre, hvis de ikke ønsker at modtage den fulde andel, eller ikke kan rejse den nødvendige private medfinansiering til basisfinansieringen, som statsstøttereglerne påkræver. Det totale slutbeløb for overgangsordningen vil som udgangspunkt blive fratrukket finansieringsrammen for det genannoncerede klyngeprogram, så overgangsordningen er udgiftsneutral for bestyrelsens øvrige investeringsplaner.

Over for princippet om at sikre kontinuitet og afbøde de væsentligste negative konsekvenser for klyngeorganisationerne står hensynet til sund offentlig finansforvaltning og sikkerhed for investeringen, idet beløbet tildeles direkte uden effektiv konkurrence. Overgangsfinansieringen ydes dertil med yderst begrænset viden om resultater og effekter af aktiviteter i overgangsperioden og med risiko for, at den enkelte organisation ikke udpeges som klynge frem til 2028, fx hvis dennes ansøgning ved genannoncering ikke imødekommes af bestyrelsen i 2025. Dette taler for ikke at øge beløbet markant, og sekretariatets oplæg til økonomisk ramme er derfor et bud på at balancere disse hensyn i overgangsfinansieringen.

Sekretariatets foreslåede fordeling af overgangsfinansiering betyder følgende, for de 13 allerede udpegede ansøgere:

Ansøger	Total ansøgt tilskud hos DEB og UFM (kr.)	Andel af samlet ansøgt tilskud (pct.)	Tilbudt overgangsfinansiering (kr.)
CenSec	45.000.000,00	5,84	3.384.585,83
CLEAN	67.999.983,10	8,82	5.114.483,98
Copenhagen Fintech	67.998.094,00	8,82	5.114.341,90
Danish Sound Cluster	60.680.000,00	7,87	4.563.925,96
DigitalLead	66.046.898,00	8,56	4.967.586,56
Energy Cluster Denmark	67.995.000,00	8,82	5.114.109,19
Food & Bio Cluster Denmark	67.999.999,54	8,82	5.114.485,22
Foreningen Danish Life Science Cluster	68.493.000,00	8,82	5.114.485,25
Lifestyle & Design Cluster	60.731.123,00	7,88	4.567.771,07
MADE	62.692.000,00	8,13	4.715.254,55
Odense Robotics	68.000.000,00	8,82	5.114.485,25
We Build Denmark	68.000.000,00	8,82	5.114.485,25
Total	771.143.097,64¹	100,00	58.000.000 kr.

Ad 3) *Fleksibilitet og forenkling*

Klyngerne er påvirket forskelligt og står i forskellige situationer frem mod afklaring i 2025. For at sikre, at overgangsordningen bliver så effektiv som mulig, og at SMV'erne oplever kontinuitet i klyngeindsatsen, foreslår sekretariatet at tilbyde klyngerne aktivitetsmæssig fleksibilitet inden for rammerne af den annullerede ordning. Denne fleksibilitet indebærer, at hver klynge selv kan prioritere mellem at anvende den tildelte DEM-ramme til basisfinansiering, innovationsamarbejder, aktivering af videninstitutioner eller en kombination heraf. Det viderefører så vidt muligt de aktivitets- og statsstøttede rammer, der allerede er besluttet for bestyrelsens klyngeindsats. Hensigten er, at hver klynge kan modtage finansiering til den type aktiviteter, som er mest kritiske for indsatsen i 2025 inden for rammerne af forvaltnings- og statsstøtteregele. Denne fleksible

¹ Beregningerne er ekskl. beløb fra BlueLogTech Alliance, da de ikke indgår i overgangsordningen. Desuden bemærkes, at enkelte klynger har ansøgt mere end maksimalt tilladt på de enkelte bevillingstyper. I disse tilfælde er beløb beregningsteknisk reduceret, så de svarer til det maksimalt tilladte i denne opgørelse.

tilgang understøtter derudover, at klyngernes transaktions- og implementeringsomkostninger af overgangsfinansieringen reduceres mest muligt.

Sekretariatet anmoder derfor bestyrelsen om mandat til at gå i dialog med hver klynge om den direkte tildelte ramme for overgangsordningen. På det grundlag præsenteres bestyrelsen for beslutning om udmøntning af overgangsordningen på mødet den 14. november 2024, hvorefter sekretariatet kan udstede tilsagn inden regnskabsårets afslutning.